

مركز فرهنگي عطايت توأم با عشق است.

بیابید نذر فرهنگ به اشتراک بگذاریم

«فرهنگ نذر کنیم» عنوان پویشی است که جمعی از فعالان فرهنگی و اجتماعی درصدد هستند با انواع روش‌های کاربردی سمت و سوی نذورات مردمی را به کارهای فرهنگی و مناسبات اجتماعی سوق دهند.

«فرهنگ نذر کنیم» عنوان پویشی است که جمعی از فعالان فرهنگی و اجتماعی درصدد هستند با انواع روش‌های کاربردی سمت و سوی نذورات مردمی را به کارهای فرهنگی و مناسبات اجتماعی سوق دهند.

به گزارش خبرگزاری فارس از تبریز، هر چند که بحث نذر و نذورات مردمی در ماه محرم و صفر به اوج خود می‌رسد ولی اگر فرهنگ نذر کنیم، می‌توان در طول سال شاهد تغییرات اجتماعی و فرهنگی در همه ابعاد زندگی شهروندان باشیم، چرا که تغییر شکل در نذورات و حرکت آنها به سمت فرهنگی شدن به ارتقاء سطح جامعه مدنی و افزایش میزان فعالیت‌های فرهنگی در جامعه کمک می‌کند.

پویش «نذر فرهنگی» مدتی است که در شهرهای مختلف توسط فعالان فرهنگی و اجتماعی در فضای مجازی و اجتماعات فعالان مدنی تشکیل شده و افرادی که عضو این پویش فرهنگی و اجتماعی هستند، سعی دارند عموم شهروندان را در کارهای عام‌المنفعه مشارکت داده و آنها را به سمت و سوی فعالیت در امور و کارهایی که جنبه مهارتی و کاربردی دارند، دعوت کنند.

لیلا حیدری عضو پویش «نذر فرهنگی» در تبریز در گفت‌وگو با فارس در مورد این پویش مردمی می‌گوید: از طریق جلسه ماهانه‌ای که در منزل یکی از دوستان برگزار می‌شود در جریان این پویش فرهنگی قرار گرفته و عضو شده‌ام، در این مجموعه سعی افراد برآن است تا بتوانند آحاد جامعه مخصوصاً بانوان را با نذورات فرهنگی آشنا کنند.

نذر فرهنگی مشارکتی معنادار و آگاهانه

او با اشاره به یک باور عمومی در بین مردم ادامه داد: عموم مردم فکر می‌کنند اگر به غیر از خوردن و آشامیدن نذر دیگری داشته باشند مورد قبول نیست در حالی که مشاهده می‌شود بسیاری از نذورات در ایام خاصی مورد اسراف قرار گرفته و دورریز می‌شود. اگر نذر فرهنگی در جامعه افزایش یابد و هر فرد کار و مسئولیتی که بر عهده دارد به خوبی انجام دهد موفق‌تر خواهد بود.

حیدری که در این پویش مردمی در حوزه آشنایی دختران جوان با مهارت‌های ارتباط با همسر و شروع زندگی مشترک فعالیت می‌کند، اظهارداشت: پویش «نذر فرهنگی» بخش‌های مختلف دارد و افراد با توجه به رشته تخصصی خود می‌توانند فعالیت کنند، از آن جایی که من در حوزه مشاوره و روان‌شناسی فعال هستم با برگزاری کلاس‌های تربیتی و مشاوره بدون دریافت هیچ هزینه‌ای به این کار می‌پردازم.

نذر فرهنگی مشارکتی معنادار، آگاهانه و طرحی نو برای زندگی است، تلاش ما ترویج سنت حسنه نذری دادن برای یک محصول فرهنگی مثل کتاب است.

نذر فرهنگی ضرورت جامعه امروز

محبوبه موسوی، جامعه‌شناس فرهنگی نیز در گفت‌وگو با خبرنگار فارس در مورد ابعاد و چگونگی گسترش نذر فرهنگی گفت: بهتر است شهروندان در کارهایی که خیر عمومی در آن است در گسترش پدیده نذر فرهنگی تلاش کرده و نذورات خود را براساس مقتضیات زمانی انجام دهند.

وی با تأکید بر این که لزومی ندارد بحث نذورات همیشه در خوردن و آشامیدن خلاصه شود ادامه داد: ضرورت جامعه نذر

فرهنگی است به عنوان مثال در جامعه کنونی که سن ازدواج دختران و پسران افزایش یافته است چه نذری بهتر از این می تواند، باشد که روند ازدواج جوانان را سهل و آسان کرد. هزینه های ازدواج را کاهش داد تا آنها بتوانند با استرس و اضطراب کمتری زندگی مشترک خود را آغاز کنند.

جامعه شناس فرهنگی معتقد است: هر کدام از شهروندان در هر جایگاهی که هستند، می توانند در این کار مشارکت کنند، به عنوان مثال یک دانشجو که برای دانش آموزان کلاس تقویتی برگزار می کند، یک طلبه که برای بچه های مناطق محروم کتاب هدیه داده و برای آنها کتاب می خواند، یک فرد خیر که داروی یک بیمار را تهیه می کند، یک پیرایشگر مردانه که موی افراد نیازمند و بی بضاعت را اصلاح می کند، یک فرد با خرید کالای فرهنگی و توزیع آن در بین کودکان و نوجوانان، انجام کار گروهی و مشارکت اجتماعی باعث اعتماد به نفس و تقویت روحیه مشارکت جویی در بین عموم مردم شده و به افزایش عزت نفس افراد کمک می کنند همه به نوعی در انجام کار خیر فرهنگی و اجتماعی مشارکت دارند.

موسوی با اشاره به اینکه گسترش نذر فرهنگی در جامعه مسوولیت پذیری افراد را افزایش می دهد، خاطرنشان کرد: وقتی نذر فرهنگی در جامعه گسترش یابد افراد نسبت به همدیگر بی تفاوت نبوده و روحیه مشارکت جویی و دگرخواهی افراد تقویت می شود، چرا که مهارت و تخصص علمی و فرهنگی افراد محور این طرح قرار می گیرد و هر فرد براساس کار و تخصصی که از دستش برمی آید، می تواند مفید و موثر واقع شود.

نذر فرهنگی نذر وقت و تخصص است

جامعه شناس فرهنگی با اشاره به گسترش آسیب های اجتماعی در جامعه تصریح کرد: در حال حاضر با گسترش آسیب های اجتماعی در جامعه و بروز ناهنجاری ها مطمئناً نقش مشاوران و پژوهشگران آسیب های اجتماعی پررنگ تر می شود، آنها می توانند با آسیب شناسی و ارائه راه حل های مناسب افراد درگیر شده با موضوع را تا حد امکان راهنمایی کرده و از سرگردانی نجات دهند.

بسیاری از مشکلات توسط خود مردم قابل حل و فصل است به شرط اینکه مردم در امور مشارکت کنند، چرا که نذر فرهنگی نذر وقت و تخصص است، یعنی در نذر فرهنگی مهارت ها حرف می زنند.

علی احمدی، استاد دانشگاه نیز در مورد کارکردهای نذر فرهنگی در جامعه می گوید: کارکردهای نذر فرهنگی را می توان در ابعاد مختلف تشریح کرد و بهتر است یک موسسه در شهرهای مختلف تاسیس شود تا افراد برای ارائه تخصص و مهارت خود به آن مراجعه کرده و خدمات فرهنگی و اجتماعی دریافت کرده و یا اینکه مهارت خود را عرضه کنند.

وی ادامه داد: ممکن است عبارت نذر فرهنگی در تعابیر شهروندان متفاوت باشد، برخی از آنان عبارت کار خیر، کار داوطلبانه غیرمالی یا نذر فرهنگی را به کار می برند که همه آنها به یک معنا و مفهوم است و می توان گفت، نوعی کار داوطلبانه محسوب می شود و اگر یک موسسه ای ایجاد شود، این موسسه می تواند تلاش کند تا زمینه انجام این اقدامات در شهرها گسترش دهد.

این استاد دانشگاه با اشاره به حضور متخصصان پزشکی در طرح نذر فرهنگی گفت: حتی پزشکان و متخصصان نیز می توانند در نذر فرهنگی و پزشکی شرکت کرده و با راه اندازی اکپ های سیار و ثابت پزشکی به ویزیت بیماران بپردازند یا در ارائه مشاوره های پزشکی به بیماران در این طرح شرکت کنند.

احمدی با ذکر مثال هایی در مورد انواع نذر فرهنگ یادآور شد: یکی از نمودها و مصداق های نذر فرهنگی جمع آوری زباله های پلاستیکی در ایام ماه محرم و صفر است، جوانانی که به عناوین مختلف به پاکبانان سطح شهر کمک کرده و زباله های سطح شهر را جمع آوری می کنند، یکی از بهترین اقدامات برای فرهنگ سازی در شهرها به حساب می آید.

وی با اشاره به اینکه خلاءهای زیادی در این راستا در کشور وجود دارد، ادامه داد: خلاء نذر فرهنگی به شدت در جامعه احساس می شود و باید افرادی که در حوزه فرهنگ کار می کنند، آن قدر در این زمینه اقدامات و تبلیغات فرهنگی انجام دهند تا این موضوع در میان مردم به یک فرهنگ تبدیل شود.

احمدی با اشاره به تولید زباله های پلاستیکی ادامه داد: با توجه به اعتقادات دینی و مذهبی عموم مردم در ایام خاصی از سال موضوعی که مطرح می شود، بحث تولید زباله های یک بار مصرف پلاستیکی است که در شهرها به وفور دیده می شود و افراد زیادی در امر پاکسازی شهر پیشقدم می شوند تا این فرهنگ را جاسازی کنند.

وی یکی دیگر از مصادیق نذر فرهنگی را همکاری و مشارکت در امر صرفه جویی آب ذکر کرد و گفت: چقدر خوب است اکثر افرادی که در زمینه نذر فرهنگی فعالیت می کنند، در راستای انجام فعالیت های تبلیغی به عوارض مصرف آب پرداخته و با یاد دادن یک سری اصول و اقداماتی مردم را به کاهش مصرف آب دعوت کرده و الگوی مصرف را در بین خانواده ها اصلاح کنند.

استاد دانشگاه خاطرنشان کرد: شاخص ها و معیارهای نذر فرهنگی می تواند در حوزه خانواده، فرهنگ و ادب در بخش های مختلف باز تعریف شود.

رسانه ها تربیون عمومی برای نذر فرهنگ

احمدی با اشاره به نقش رسانه ها در گسترش و توسعه نذر فرهنگی در جامعه بیان داشت: رسانه ها به عنوان یک تربیون عمومی باید در بسط دادن نذر فرهنگی تلاش کنند، آن قدر در این زمینه برنامه تولید کرده و پخش کنند تا عموم مردم با استفاده از کارگاه های آموزشی با موضوع نذر فرهنگی آشنا شوند.

احمدی وجود موسسات ، NGO و سمن ها را برای این کار ضروری دانست و افزود: ایجاد موسسات مردمی مخصوصا در جهت تسهیل کارها و اقدامات اقشار کم درآمد در جامعه می تواند حس امیدواری را در وجود آنها گسترش داده و مشارکت مردمی را در حد توان افراد در جامعه افزایش دهد.

گسترش فرهنگ کتابخوانی مصداق بارز نذر فرهنگی

این استاد دانشگاه یکی دیگر از مصداق های بارز نذر فرهنگی را نذر کتاب و کتابخوانی در جامعه ذکر کرد و افزود: بسیاری از فعالان حوزه کتاب و کتابخوانی می توانند با طرح های مختلف مثلا خرید کتاب و اهدای آنها، طرح کتاب گردانی، طرح مبادله کتاب و امانت دادن آن، توزیع کتاب در مناطق محروم ، تهیه و انتشار کتاب های صوتی و در زمینه نذر کتاب فعال بوده و اقدامات بسیار خوبی در این زمینه انجام دهند.

مزیت های مثبت گسترش نذر فرهنگی باعث می شود بسیاری از بد اخلاقی ها، پرخاشگری و عصبانیت ها در جامعه فروکش کرده و عموم شهروندان با استدلال و منطق با هم صحبت کنند و ارتباطات در جامعه گسترش پیدا کرده و افراد از مهارت ها و تخصص همدیگر بهره مند شوند.

استاد دانشگاه معتقد است: حتی یک خانم خانه دار یا یک دانش آموز نیز می تواند در بحث نذر فرهنگی مشارکت کند، چرا که نذر فرهنگی یک کار بسیار ساده، کم هزینه، قابل دسترس و فراگیر است و به سرمایه کلان نیاز ندارد و بر خلاف اعتقاد بسیاری از مردم نذر فرهنگی بدون سرمایه امکان پذیر است و فقط زمان و مهارت ارتباط برقرار کردن با دیگران را لازم دارد.

احمدی با ذکر مثال هایی در این زمینه افزود: حتی یک فرد می تواند کتاب های موجود در کتابخانه منزلش را به دیگران امانت دهد یا با اجرای کتابخوانی گروهی در طرح نذر فرهنگی مشارکت کند.

بسیاری از افراد معمولی دارای کتابخانه بسیار غنی هستند، آنها می توانند با امانت دادن این کتاب ها در این امر سهیم باشند و با برگزاری ماهانه یک جلسه کتابخوانی گروهی به سهم خود در اجرای طرح نذر فرهنگی مشارکت کنند.

نذر فرهنگی مصداق سرمایه اجتماعی است و بر این اساس یک امر داوطلبانه اجتماعی محسوب می شود که دارای یک هدف والای انسانی بوده و جایگاه ویژه ای دارد و رابطه دو طرفه ای بین نذر فرهنگی و سرمایه انسانی و مشارکت

نذر کردن یک امر پسندیده برای برآورده شدن خواسته ها و نیات درونی انسان هاست که انسان ها علاقه زیادی برای ادای دین و نذر خود دارند و در شرایط کنونی جامعه کارشناسان توصیه می کنند، بهتر است نذرهایی در جامعه گسترش پیدا کند که به ارتقاء سطح آگاهی سواد در جامعه منجر شده و سطح فرهنگ جامعه را ارتقاء داده و در حل مشکلات اقتصادی و اجتماعی جامعه کارآمد بوده و مفید واقع شده و زمینه های گوناگون ادای نذر با شرایط امروز جامعه منطبق باشد. مثلاً ترویج کتاب خوانی، کمک به ازدواج جوانان، کمک به تامین معاش یک خانواده، کمک به هزینه های تحصیلی دانش آموزان یا دانشجویان نیازمند، حمایت از مولفان برای انتشار کتاب های مفید و خوب، حمایت از پژوهشگران برای انجام کارهای تحقیقاتی از مواردی است که می تواند از مصداق های بارز نذر فرهنگی در جامعه باشد.

گزارش از معصومه درخشان